

Räddningstjänsten
Östra Götaland

RÄDDNINGSTJÄNSTEN ÖSTRA GÖTALAND ÅRSREDOVSNING 2017

Räddningstjänsten Östra Götaland är ett kommunalförbund med fem medlemskommuner: Linköping, Norrköping, Söderköping, Valdemarsvik och Åtvidaberg. Vi är ungefär 450 medarbetare på 22 platser som ansvarar för räddningstjänstverksamheten i våra fem kommuner.

Innehåll

Ordföranden
har ordet

4

Förbundsdirektören
har ordet

6

Uppdrag
och mål

8

Att stärka enskilda

10

Att säkra
miljöer

12

Att rädda
värden

14

Medarbetare

16

Ekonomisk
redovisning

20

Förbundsdirektionen och
revisionsberättelse

26

ORDFÖRANDE HAR ORDET

2017 – ett kunskapens år

”Vi är en stark och effektiv organisation med kompetenta medarbetare”

Det är dags att reflektera över året som gått och alla de resultat vi uppnått. Sammanfattar vi 2017 har det gått i kunskapens tecken. Även om året hade en händelserik början, i samband med att vår förbundsdirektör lämnade sitt uppdrag och ett nytt centralt avtal för våra deltidssbrandmän var aktuellt, har detta påverkat verksamheten marginellt.

Året startade med ett extrainsatt sammanträde där direktionen fattade beslut om en djupgående analys av den psykosociala arbetsmiljön i förbundet. Merparten av året har vigts åt detta arbete och vi vill från direktionens sida tacka alla medarbetare för att helhjärtat ha delat med sig av sina tankar kring förbundet som arbetsplats.

Vi tror att det finns en lättnad hos alla att detta arbete med vår arbetsmiljö är slutfört och att vi nu kan lyfta blicken framåt för att arbeta med lösningarna. Arbetsmiljö är ett gemensamt ansvar och jag tror att hela förbundet har gått stärkt ur det gångna årets arbete med nya insikter och kunskaper.

Direktionen har under 2017 fattat ytterligare beslut för att fortsätta fokusera på förebyggande arbete och kunskapshöjande insatser både inom och utom organisationen. Kunskap är på många sätt en central del i vår verksamhet.

Aldrig tidigare har så många utbildats genom riktade kommunikationsinsatser för att bättre kunna vara

trygga i sin hemmiljö, samtidigt som skolelever och kommunanställda har nåtts i olika utbildningsinsatser. Även inom organisationen har vi satsat för att öka medvetenheten om mångfald och en mer inkluderande arbetsplats, insatser som stärker oss ännu mer.

Att ha kunskaper om sin omvärld är grundläggande i arbetet med att vara En räddningstjänst i tiden, som är ett av direktionens inriktningsmål. Att vi är verksamma i en mycket expansiv region som kommer att förändras mycket de närmaste åren kan inte undgå någon. Detta innebär också att vi i direktionen behöver fatta beslut och ta kurs för den framtid som väntar om tio till 20 år. Ökad befolkning, ökade

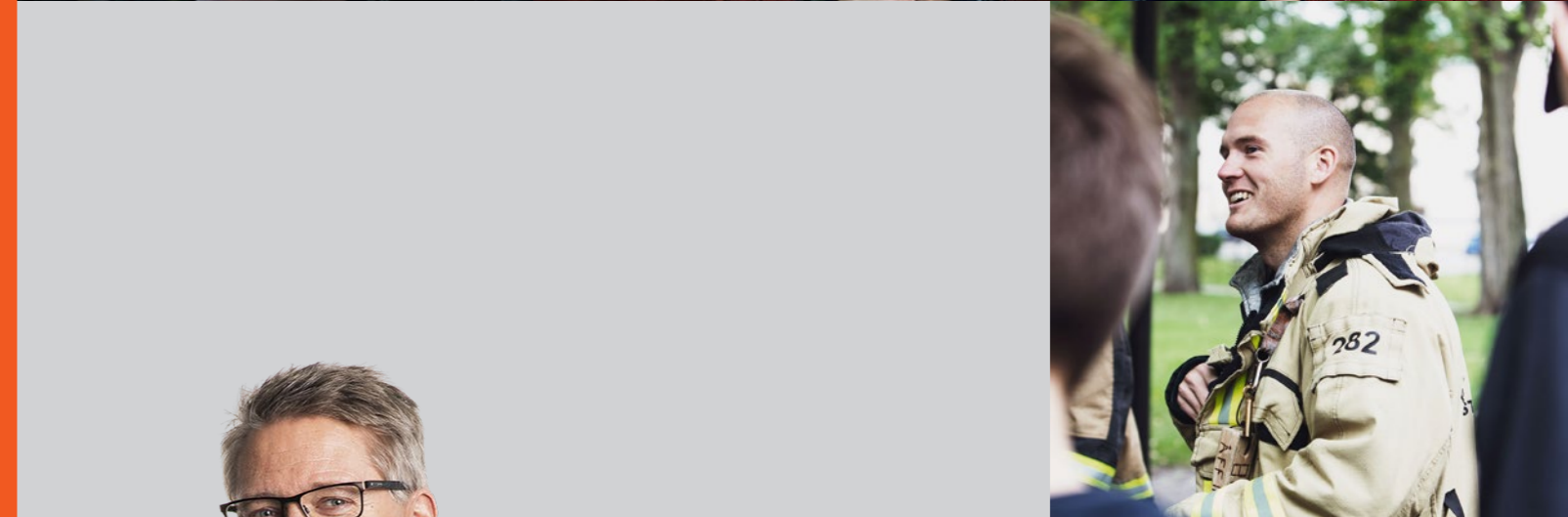
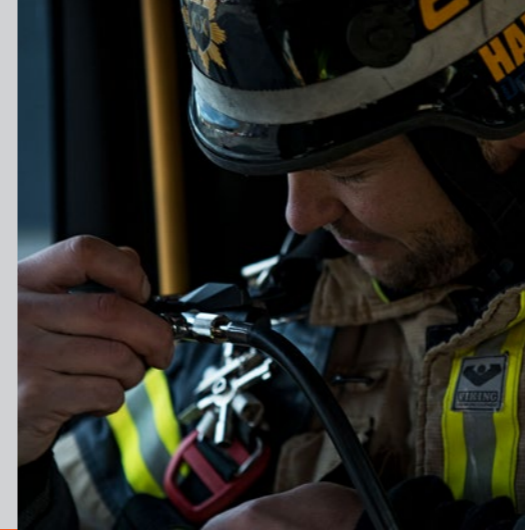

pendlarströmmar mellan orter, ändrade levnadsvanor och en expansiv byggmarknad ger också oss utmaningar för framtiden och hur vi ska vara organiserade för att möta dessa.

Vi kan åter konstatera att resultaten för vår verksamhet är mycket goda och att vi på flera områden går starkt framåt. Utbildningsinsatserna ökar och med detta får vi en tryggare och säkrare befolkning. Vi är en stark och effektiv organisation med kompetenta medarbetare. Med gemensamma krafter ska vi gå framåt under 2018 mot en än mer välmående organisation.

Mari Hultgren
Ordförande

Håkan Liljebblad
Vice ordförande

FÖRBUNDSREKTÖREN HAR ORDET

Alla behövs för att målen ska nås

”Målet är glasklart och fastslaget; trakasserier, mobbning eller kränkningar hör inte hemma i Räddningstjänsten Östra Götaland”

Under 2017 passerade vi en rad milstolpar i förbundets historia. En viktig sådan var vårt arbete med hembesök. Dessa värdefulla hembesök blev snabbt en integrerad del av vår verksamhet med riktade kommunikationsinsatser och när vi summerar året har vi nått in i nästan 4 000 bostäder för att få ge människor viktig brandskyddsinformation i deras hemmiljö. Uppskattningsvis har vi mött närmare 8 000 personer i dessa sammanhang, vilket är svindlande siffror.

Svindlande är också en annan milstolpe, antalet personer som vi utbildat vid våra utbildningsanläggningar under 2017: 10 225 personer. Så många har vi aldrig tidigare utbildat.

Vi har också visat prov på vår höga förmåga att lösa komplicerade olyckor. I juli riskerade en tank med akrylsyra

att explodera i Norrköping, men tack vare mod och klokskap hos våra medarbetare, lyckades vi lösa situationen till det bästa. I september orsakade ett lokalt skyfall i Gryt avsevärda påfrestningar på samhället, men i och med ett imponerande arbete av våra medarbetare blev konsekvenserna förhållandevis små. Och sist men inte minst visade vi vid en krisledningsövning i länet, att vi med vår samlade kompetens också kan klara av stora och svåra samhällsstörningar.

I början av året ställdes vi inför faktum att så gott som samtliga medarbetare vid två av våra större deltidstationer samtidigt lämnade in sina uppsägningar. Ett intensivt arbete startade då på två fronter; ett för att lösa beredskapsfrågan på dessa orter och ett för att få de som sagt upp sig att söka sig tillbaka till oss. När vi

tittar tillbaka så valde i stort sett alla att söka ny tjänst hos oss. Det är vi glada för, liksom vi är glada för att så många också valde att ställa sig utanför konflikten.

Det som gläder mig extra mycket när jag summerar året, är allt det arbete som vi gjorde under 2017 för att motverka kränkningar, trakasserier och mobbning. I mars deltog alla heltidsanställda i en föreläsning av Claes Schmidt, alias Sara Lund. Under hösten fick alla arbetsgrupper utbildning i att förebygga och hantera trakasserier och kränkningar.

Men #metoo-rörelsen, och dess motsvarighet inom räddningstjänsten #larmetgar, visar att vi inte på långt när är färdiga med detta arbete. För målet är glasklart och fastslaget; trakasserier, mobbning eller kränk-

ningar hör inte hemma i Räddningstjänsten Östra Götaland.

Vi har också hunnit med att bland annat vara värd för branschkonferensen Brand2017, att befästa Spridaren som en egen och mycket uppskattad personaltidning och att stärka chefsorganisationen för våra RIB-stationer. Saker som kan tyckas små, men som det står många lojala och engagerade medarbetare bakom.

Glädjande är även att vi nådde många mål i verksamhetsplanen under 2017. Den sammantagna bedömningen är att vi nådde tolv av våra 15 mål helt och tre delvis. Under 2018 behöver vi lägga extra kraft på vattensäkerhet i form av tillsyner på badplatser samt på att öka brandskyddet för människor med nedsatt förmåga.

Eftersom antalet skolbränder under 2017 var lika högt som 2016, behöver vårt arbete med att öka brandskyddet i skolmiljöer också stärkas, liksom vårt arbete med att minska vår miljöpåverkan.

Slutligen – 2017 har befäst bilden av, och tron på, oss själva som medarbetare i en organisation som växer med motgångar och inte räds utmaningar. I arbetet som gjorts 2017 har alla behövts och ingen har varit överflödig. De kommande åren innehåller andra och stora utmaningar, men mot bakgrund av vår historia ser jag ingen som helst anledning till oro för framtiden. Snarare nyfikenhet och tillförsikt.

Ulf Lago
t.f. förbundsrektor

”Det är viktigt att vi är effektiva, inte minst ur ett samhällsperspektiv”

UPPDRAG OCH MÅL

En förmåga i ständig förändring

I ett samhälle som är i ständig utveckling uppstår nya risker och olyckor. Som räddningstjänst behöver vi därför förändras i takt med tiden och förstå dagens och morgondagens olyckslandskap. Vi måste ha kunskapen om vad som kan hända och hur vi gör om det inträffar, även om det aldrig kommer att inträffa.

Vårt moderna samhälle kräver även att var och en tar ett eget ansvar för sin egen säkerhet. Invånare förväntas idag ha en viss kunskap och klara sig så långt det är möjligt. För att kunna ta eget ansvar behöver man ha både kunskap om hur man skapar en säker tillvaro och förmågan att också göra det.

Därför är ett av våra största uppdrag att öka kunskapen och förmågan hos våra invånare och

verksamheter. Stora som små, gamla som unga. Privatpersoner såväl som företag och organisationer. Ibland tillsammans med andra och ibland själva.

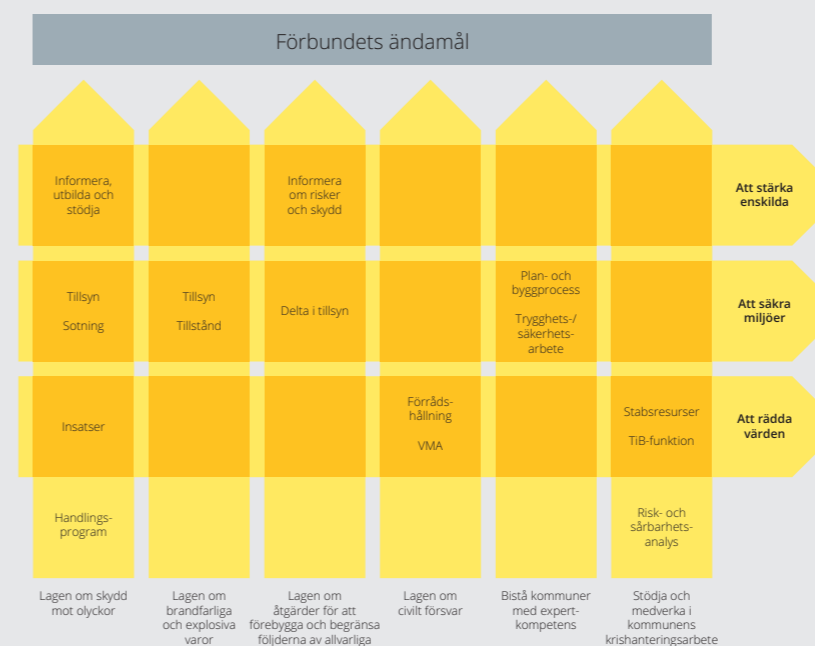
Inträffar ändå olyckan har vi förmågan och beredskapen för att alltid hjälpa till. Vi räddar liv, egendom och miljö, dygnets alla timmar,

årets alla dagar. Detta är ett uppdrag vi alltid utför med den drabbades bästa för våra ögon.

Vi är dessutom våra kommuners säkerhetsexperter. Tack vare förbundets kompetens och kunnande kan vi samordna och bredda arbetet mot olyckor, både i våra mindre och i våra större medlemskommuner.

Nyckeltal	2017	2016
Antal bostadsbränder	133	122
Antal döda i bostadsbränder	2	0
Antal utbildade	10 500	8 500
Årets ekonomiska resultat	0	557 000
Andel kvinnor	13 %	11,2 %
Sjukfrånvaro	1,7 %	2,9 %
Antal hembesök	7 700	800
Antal uttryckningar	4 962	5 138

Via tre huvudprocesser förverkligas medlemskommunernas uppdrag och mål:

Det är viktigt att vi är effektiva, inte minst ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Vi är många som delar den offentliga kakan och vi måste därför ta ansvar för att vi får ut mesta möjliga och bästa räddningstjänst.

Förbundets uppdrag är kortfattat att:

- ▶ fullfölja medlemskommunernas skyldigheter enligt lagen om skydd mot olyckor.
- ▶ fullgöra medlemskommunernas skyldigheter enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor.
- ▶ fullgöra medlemskommunernas skyldigheter enligt lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

- ▶ fullgöra medlemskommunernas skyldigheter inom det civila försvaret.
- ▶ stödja och medverka i medlemskommunernas åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.
- ▶ i skälig omfattning biträda och stödja medlemskommunerna med sin specialkompetens.

Mer preciserat innebär det att:

- ▶ vi ska vara pålitliga, uppfattas som trygghetsskapande och därigenom vara en god förebild. Arbetet ska vara olycksförebyggande där kvinnors och mäns respektive flickors och pojkars säkerhet står i centrum.
- ▶ medlemskommunernas ledningar och förvaltningar får det stöd

- och den service de behöver för att kunna driva sin verksamhet även under krisartade situationer och svårartade förhållanden.
- ▶ kunskapen och förmågan hos allmänheten om olycksförebyggande och skadebegränsande åtgärder, kontinuerligt ska öka.
- ▶ förbundet medverkar till att fler kommuner blir medlemmar.
- ▶ förbundets mål för ekonomi är att ha ett eget kapital som minst motsvarar fem procent av förbundets omsättning.

”Tillsammans med bland andra medarbetare från ambulansen och Polisen får eleverna en halvdag då de exempelvis får känna hur det är att krocka eller välta med en bil via Trafikverkets koncept Don't drink and drive.”

ATT STÄRKA ENSKILDA

Säkerhetsutbildningar som ger ringar på vattnet

Antal hembesök under 2017

7 700 st

2016
800 st

I dagens samhälle har människor tillgång till oändliga mängder information och kunskap och läser dagligen om faror, katastrofer och de senaste rönen. Trots denna stora tillgång till information vet vi inom räddningstjänsten att säkerhet inte alltid är det som intresserar människor mest.

Vi som jobbar med säkerhet känner dock till riskerna och vill dela med oss av vår kunskap och höja andras. Varje år utbildar vi därför så många människor vi kan. Det gör vi genom skol- och företagsutbildningar, hembesök och kampanjer. Vi utbildar även många av kommunernas medarbetare som i sin tur når många fler och som kan dela med sig av sin

kunskap, exempelvis inom sjukvården och hemtjänsten.

Genom våra olika utbildningsinsatser har vi under året nått runt 30 000 personer. 30 000 personliga möten då säkerhet har stått helt i fokus. Aldrig någonsin har vi utbildat så många!

För att öka kunskapen hos fler är samarbeten vägen till framgång. Ju fler budbärare av vår kunskap vi får, desto fler får information och därmed förståelse för risker och vad man kan göra för att skapa sin egen säkerhet. Och i bästa fall även hjälpa grannen eller släktingen som inte själv har förmågan.

Under många år har vi haft ett väl utvecklat koncept för våra skolutbildningar. Under elevernas skolgång erbjuder vi möjligheten för alla skolor och deras elever att träffa oss fyra gånger. Första gången vi träffas är när barnen går i förskoleklass. Då bjuder vi in dem till våra stationer för att se en teaterföreställning där allt galet som kan hända, händer. Med hjälp av teater och musik lär vi barnen de viktigaste grunderna i deras vardag, exempelvis att de ska ringa 112 om en olycka inträffar, att de ska krypa under röken om det brinner, att alltid ha hjälm när de cyklar och hur man laddar mobilen och datorn på ett säkert sätt.

Nästa gång vi träffar barnen är i årskurs fyra och därefter årskurs sju. Vid dessa tillfällen fokuserar vi på samma riskområden som när de var sex år men nu pratar vi även om hur man ska göra vid en utrymning och riskerna med att elda. Sista gången vi får möjligheten att utbilda barnen är i årskurs två på gymnasiet och då lägger vi störst fokus på trafiksäkerhet. Tillsammans med bland andra ambulansen och Polisen får eleverna en halvdag då de exempelvis får känna hur det är att krocka eller välta med en bil via Trafikverkets koncept Don't drink and drive. Vi berättar om vad vi kan möta vid trafikolyckor och om vikten av att vara fokuserad på trafiken när man kör, inte på

mobilen. Dagarna gör stora intryck på ungdomarna och vi träffar ofta äldre ungdomar som berättar att de fortfarande minns det de fick lära sig dessa dagar.

För att nå ut till en större mängd människor har vi genomfört två kampanjer under året. Under sommaren vill vi förhindra drunkningsolyckor och därför körde vi kampanjen #odelad, som ville få vuxna att ha allt fokus på sina badande barn i stället för mobilen. Drunkning sker tyst och är ett ögonblicks verk, och därför är total uppmärksamhet så oerhört viktigt när vi är vid vatten med mindre barn. Denna kampanj fick ett stort genomslag och sågs av närmare en

miljon människor, till stor del tack vare samarbete med Polisen, Livräddningssällskapet och Kustbevakningen. I december var det dags för årets brandsäkerhetskampanj och även den hade stort fokus i sociala medier under hashtaggen #beepajulen. December är ju den tid på året då fler bränder inträffar, bland annat beroende på eldande i kaminer, kvarglömda tända ljus och matlagning.

Tillsammans med alla de drygt 7 700 hembesök vi gjorde, nådde vi under året fram till många av våra invånare så att de nu har en säkrare vardag. Både i sina hem, i skolan, på jobbet, när de rör sig i trafiken eller njuter av bad en skön sommardag.

Antal döda
i bostadsbränder

2st

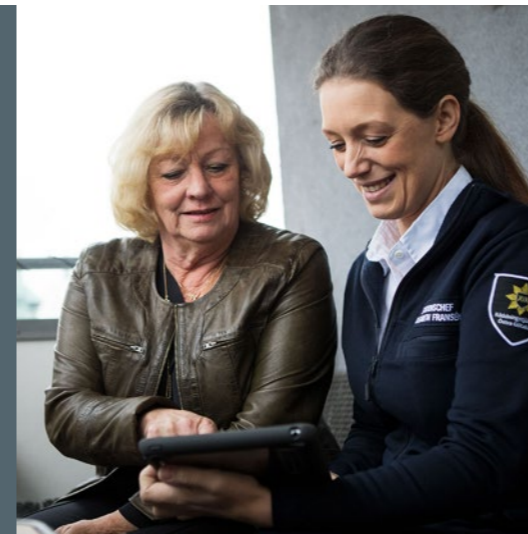
2016
3 st

"Antalet förelägganden i samband med tillsyner har ökat men det har också inneburit mer arbete rent administrativt"

ATT SÄKRA MILJÖER

Människors skydd måste följa sin tid

Som räddningstjänst ansvarar vi, på uppdrag av våra medlemskommuner, för att det sotas och görs brandskyddskontroller i fastigheter och olika verksamheter. I början på året bytte Åtvidabergs kommun efter en upphandling sotningsentreprenör. Detta innebar en strid ström av ansökningar om att få nyttja den sotare man redan haft under många år. Då detta var väntat hade vi tagit fram en effektivare hantering av dessa ansökningar och beslut i samtliga ärenden var därför tagna redan i mars. Vi hade även gjort ett informationsutskick till alla kommuninvånare för att minska oro och frågor.

Ett annat område som haft fokus för vårt förebyggande arbete under både senare år och stora delar av 2017, är att få våra tillsyner mer rättssäkra. Det är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle. Efter att under några år ha utbildat oss själva samt utarbetat ett rättssäkert sätt att hantera tillsyner, började vi jobba på ett nytt sätt i januari. Det har visat sig att dokumentationen sedan dess har blivit avsevärt mycket bättre men att den också tar mer tid.

Antalet förelägganden i samband med tillsyner har ökat men det har också lett till mer arbete rent administrativt för att uppfylla alla de delar som ett myndighetsbeslut

innefattar. Detta har inneburit att antalet tillsynsbesök har minskat samtidigt som de som har utförts nu har ännu bättre kvalitet.

Som en del i det nationella brandskyddsarbetet "Aktiv mot brand" har vi gjort insatser för individanpassat brandskydd. Många av de som omkommer i bränder är äldre och ofta även funktionsnedsatta. Att då ha ett brandskydd som är anpassat utifrån de enskilda behoven, kan rädda både liv och spara kommunerna stora pengar. Det ger även anhöriga en trygghet när nära och kära inte alltid klarar av att veta sig tänka på den egna säkerheten eller agera om något skulle hända.

Därför är detta arbete mycket viktigt.

Vi har jobbat aktivt med våra medlemskommuner för att öka deras kunskap men det är inte alltid lätt för kommunerna att, bland övriga åtaganden, införa ytterligare en viktig prioritering. För att kommunerna ska prioritera brandskydd för sina mest sårbara invånare har vi insett att vi måste bli tydligare med var vi står inför framtiden.

Ostlänken är nu ett faktum som kommer att påverka vår region på många olika sätt. Vi har under flera år varit en drivande kraft i säkerhetsarbetet tillsammans med

Trafikverket och har under året fortsatt i samma spår. Vi börjar nu se att projektet får långt större konsekvenser än bara en järnväg. Saker som inflyttning, ökat företagande, övrigt byggande som ett led av Ostlänken, samt ett eventuellt ökat antal olyckor kommer med säkerhet påverka framtiden.

Även fortsättningsvis räknar vi med att samhällsutvecklingen kommer att ställa både nya och större krav på att vi är en räddningstjänst som utvecklas med sin samtid. Vi känner därför ett stort ansvar och ödmjukhet för att få ansvara för säkerheten i våra medlemskommuner även i framtiden.

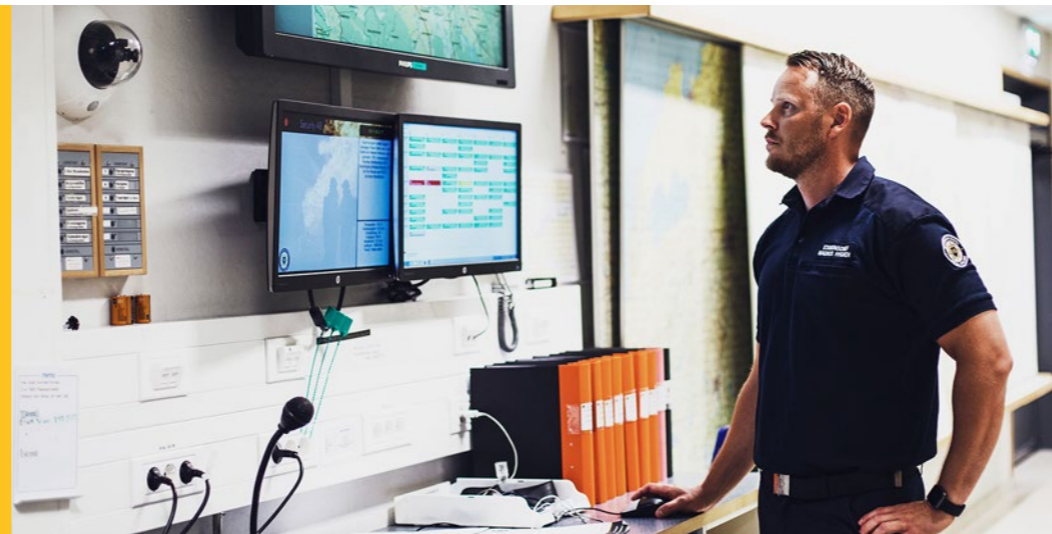
Antal
deltidsbrandmän
191 st
2016
200 st

” Tack vare professionella
medarbetare hanterade vi
situationen på ett mycket
kompetent sätt och utan
att någon kom till skada. ”

ATT RÄDDA VÄRDEN

Utveckling både på bredden och djupet

Antal IVPA-larm
511 st
2016
490 st

Ytterst syftar allt vårt arbete till att förhindra olyckor och att kunna rädda liv och egendom när olyckorna ändå inträffar. Och det uppdraget omfattar så väl trafikolyckor som bränder, utsläpp och andra nödsituationer. Även den som insjuknar får allt oftare hjälp av oss, exempelvis vid hjärtstopp och andnöd. Bredden i vårt uttryckande uppdrag är idag stor.

I vår uttryckande verksamhet finns både deltids- och heltidsanställd personal. För våra deltidsanställda började diskussionerna om ett nytt centralt avtal, RIB-avtalet, redan under slutet på 2016. Dessa diskussioner ledde under den tidiga våren 2017 till att personer sa upp sig på

ett antal platser i landet, bland annat hos oss.

För att hantera situationen skapade vi en särskild stab som under intensiva veckor hade fokus på att lösa situationen. Vår tillfälliga lösning var att anpassa vissa lokaler och beredskapen med heltidspersonal vid en av våra deltidsstationer där flertalet deltidsanställda hade sagt upp sig. Genom denna särskilda stab, som påverkade stora delar av vår verksamhet, tog vi ett nytt grepp i och med att vi nyttjade våra samlade resurser för hela vårt uppdrag. Strax innan sommaren var situationen löst och de allra flesta medarbetarna hade åter sökt anställning hos oss.

Under våren införde vi ett nytt system för hur vi dokumenterar våra insatser och händelser. Det nya systemet, händelserapporten, har gett goda resultat och fungerat över förväntan. Vi började även att åka på IVPA-larm (i väntan på ambulans) från vår station i Ljungsbro. Det innebär att vi nu gör det vid alla våra deltidsstationer. Detta samarbete med Region Östergötland är ett bra exempel på när samhällets resurser används på ett bra sätt, för våra invånares bästa.

Under sommaren genomförde vi en mycket omfattande insats i Norrköping. En container med akrylsyra hade anlänt till ett av stadens större

industriområden och vid en rutinemässig kontroll upptäcktes det att den var för varm. Det innebar att det fanns en risk för explosion med omfattande skador på människor och byggnader som följd. Tack vare professionella medarbetare hanterade vi situationen på ett mycket kompetent sätt och utan att någon kom till skada. Insatsen fick stor nationell uppmärksamhet och har utretts både av oss själva och av SOS Alarm.

Ett stort fokus för utvärderingarna har varit informations spridning och vår bransch kommer sannolikt dra viktiga lärdomar kring hanteringen av bland annat funktionen Viktigt Meddelande till Allmänheten, VMA,

den varningsfunktion som finns för liknande situationer.

För att öka möjligheten för våra deltidsanställda att nå information om utbildningar och övningar på individnivå, har vi infört det webbaserade systemet IntraR. Systemet kan nås hemifrån och intentionen är att även införa detta för vår heltidspersonal under 2018.

Vi fortsätter även att säkerställa säkerheten och arbetsmiljön vid insatser. Dels har vi köpt in och börjat använda ny utrustning för radiokommunikation, bland annat vid rökdykning, och dels har vi köpt in nya larmkläder. I ett särskilt projekt

har vi vidareutvecklat säkerheten vid arbetet i samband med trafikolyckor. Vi har dessutom haft ett projekt för att minska vår miljöpåverkan när vi använder skum. Miljön är alltid en viktig faktor att ta hänsyn till, även om det i vissa fall kan innebära svåra avvägningar vid metodval och bedömningar.

Förutom rätt utrustning är även metoder viktiga. Under hösten införde vi därför en ny metod för stabsarbete, ett arbete som blir allt mer nödvändigt. Ett större antal medarbetare är nu utbildade för att kunna jobba i stab och under den stora regionala övningen BränsLE provade vi metoden med gott resultat.

MEDARBETARE

Framtiden i nutidens fokus

”Hur vi kommer att jobba vidare så att alla medarbetare bidrar till sunda arbetsplatser kommer ta en stor del av arbetet under 2018”

Antal anställda vid utgången av 2017. 2016 års siffror inom parentes.

Antal anställda	Män	Kvinnor	Totalt
Tillsvidareanställda	188 (190)	28 (24)	216 (214)
Deltidsbrandmän	176 (189)	15 (11)	191 (200)
Summa anställda	364 (379)	43 (35)	407 (414)
Brandvärnsmän	44 (44)	10 (9)	53 (53)

De anställdas totala sjukfrånvaro under 2017. 2016 års siffror inom parentes.

Sjukfrånvaro *	Män	Kvinnor	Totalt
0–29 år	1,83 (1,25)	0,27 (2,87)	1,62 (1,39)
30–49 år	2,01 (2,13)	0,92 (1,92)	1,86 (2,10)
50 – år	1,72 (4,97)	1,13 (1,30)	1,66 (4,73)
Samtliga åldersgrupper	1,89 (3,06)	0,90 (1,86)	1,77 (2,93)

* Procentuell sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid.

En utmaning vi delar med övriga Räddningstjänstsvetare är rekrytering till vissa av våra yrken. Framför allt blir det allt svårare att rekrytera brandmän och brandingenjörer. Den främsta anledningen är att det utbildas relativt få vilket gör att konkurrensen om de nya medarbetarna är stor.

Om vi ska kunna fortsätta uppfylla vårt uppdrag som räddningstjänst, behöver vi bland annat få en större mångfald bland våra medarbetare. Vi behöver bli fler medarbetare med en bakgrund och kunskap som speglar övriga samhället.

Tillsammans med andra räddningstjänster runt om i Sverige jobbar vi nu därför aktivt för att öka intresset för räddningstjänsten och yrket brandingenjör. Det gör vi genom

att varje år besöka utbildningarna i Lund och Luleå. 2017 var det vår tur. Två av våra brandingenjörer besökte i slutet av året utbildningen i Luleå för att marknadsföra svensk räddningstjänst. De medarbetare och kollegor som var i Lund och Luleå gjorde ett gott intryck och vi har fått positiv återkoppling på våra besök.

Vi har även besökt studenterna i Lund som går brandingenjörsutbildningen och kommande brandmän som går SMO (Skydd Mot Olyckor) i Revinge, för att berätta om vårt förbund och locka dem till just oss. Mycket värdefulla besök som vi hoppas leder till ett intresse för vår organisation. Vid några tillfällen har vi även deltagit vid arbetsmarknadsdagar i våra medlemskommuner.

År 2017 var även ett år där medarbetare upplevde oro och missnöje, ett missnöje som också fick medialt utrymme. Grunden i detta är upplevelsen av vår arbetsmiljö och den har därför varit en prioriterad fråga under hela året. Vi behövde utreda och analysera vad missnöjet bestod av då det tog allt mer kraft från såväl medarbetare som från chefer.

Tillsammans med fackliga parter var vi överens om att en extern arbetsmiljöutredning var nödvändig. Direktionen beslutade därför om en utredning och uppdraget gick till vår företagshälsövärd Previa, som under stora delar av året sedan genomförde en organisatorisk och social genomlysning av våra arbets-

platser. Under maj och juni intervjuades all heltidspersonal i Linköping och under augusti och september intervjuades all heltidspersonal i Norrköping. I december presenterades det omfattande resultatet tillsammans med åtgärdsförslag. Rapportens resultat kommer att påverka samtliga medarbetare och chefer under 2018. Hur vi kommer att jobba vidare så att alla medarbetare bidrar till sunda arbetsplatser kommer ta en stor del av arbetet under av 2018.

För att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare har vi under 2017 jobbat mycket med att vara en inkluderande arbetsplats, ha ett pedagogiskt ledarskap och ett engagerat medarbetarskap. Vi fick exempelvis vårt sätt att tänka både uppdaterat och breddat,

genom en föreläsning med Claes Schmidt, alias Sara Lund.

Vi har genomfört ett antal utbildningar med samtlig personal i arbetsmiljöfrågor under våren och i kränkningar, mobbing och diskriminering under hösten. Utbildningarna har genomförts under arbetsplatsträffar så att så många som möjligt kunnat ta del av utbildningarna och delta i de så viktiga diskussionerna inom den egna arbetsgruppen.

En fråga vi jobbar mycket med är även att få fler kvinnor till vår historiskt väldigt mansdominerade verksamhet. Det är därför glädjande att se att årets siffror visar att vi under 2017 har blivit fler kvinnor både på deltids- och heltidssidan.

Positivt resultat uppnått trots oförutsedda kostnader

För första gången sedan förbundets bildades 2010 har de externa intäkterna minskat. Minskningen har sin huvudsakliga grund i att antalet så kallade onödiga automatlarm har minskat. Våra intäkter från försäljning av äldre fordon har också minskat. Däremot kan vi glädjande konstatera att intäkterna som kommer från vår externutbildning har ökat.

Under året har flera av direktionen vidtagna åtgärder inneburit att kostnader som inte var budgeterade har belastat resultatet. Till följd av den kritik kring arbetsmiljön som framförts beslutade direktionen under våren att genomföra en genomgripande arbetsmiljögenomlysning. Uppdraget gick till Previa och arbetet, som avslutades och rapporterades i december, ledde till stora kostnader. Den så kallade RIB-konflikten fick också ekonomiska konsekvenser till följd av att många RIB-anställda sade upp sina anställningar under våren och att vi under en tid bemannade deltidstationen i Åtvidaberg med heltidsanställd personal som gick in på övertid för att täcka beredskapsbehovet. Under

året avslutades också den tidigare förbundsdirektörens anställning och konsekvensen av det belastar fullt ut 2017 års resultat. Trots alla dessa oförutsedda åtgärder har vi, genom besparingar inom andra delar av verksamheten, lyckats nå ett resultat på 0,0 Mkr (0,6 Mkr). Budget var ett resultat på 0,5 Mkr.

Intäkterna från medlemsbidragen blev i likhet med tidigare år högre än budgeterat, ca 5,0 Mkr, och har sin grund i ökade avsättningar för särskild avtalspension för heltidsanställd, uttryckande personal. Dessa avtalspensioner finansieras, utöver det grundläggande medlemsbidraget, genom de kommuner där berörd personal verkar, vilket innebär Linköpings och Norrköpings kommuner. Dessa kommuner ersätter förbundet i samband med att pensionerna utbetalas och i avvaktan på det bokförs och redovisas de som långfristiga fordringar. Genomförda investeringar har haft en betydligt mindre omfattning än tidigare år och stannade på ca 4,2 Mkr (30,6 Mkr). Årets planerade investeringar, som tillsammans utgjorde 9,8 Mkr, har i flera fall inte

kunnat genomföras på grund av långa leveranstider, vilket innebär att de kan bli effektuerade först under 2018.

I och med det uppnådda nollresultatet kvarstår det egna kapitalet efter bokslut på ca 9,9 Mkr. Soliditeten har förbättrats marginellt beroende främst på att utnyttjandegraden av förbundets checkräkningskredit har minskat.

Kassaflödesanalysen bekräftar i likhet med tidigare år att likviditetspåverkan är obefintlig, vilket beror på att verksamheten huvudsakligen finansieras med lånade medel. Förbundsledningens övergripande ekonomiska mål är att säkerställa god ekonomisk hushållning och att sträva mot ett eget kapital på minst fem procent av den totala nettoomsättningen. Efter räkenskapsårets utgång utgör det egna kapitalet 5,2 procent av nettoomsättningen. Årets resultat tillsammans med tidigare års överskott visar att Räddningstjänsten Östra Götaland uppfyller kommunallagens krav på ekonomisk balans.

Externa intäkter

22,6 Mkr

23,3 Mkr år 2016

Resultaträkning, Tkr

	Not	Utfall 2017	Utfall 2016	Budget 2017
Verksamhetens externa intäkter	1	22 580	23 353	22 684
Verksamhetens kostnader	2	-202 162	-204 584	-196 090
Avskrivningar	3	-11 422	-11 136	-11 941
Summa verksamhetens nettokostnader		-191 004	-192 367	-185 347
Medlemsbidrag	4	191 685	193 458	186 835
Resultat före finansiella poster		681	1 091	1 488
Finansiella intäkter		0	2	0
Finansiella kostnader	5	-663	-536	-955
Resultat före extraordinära poster		18	557	533
Årets resultat		18	557	533

Balansräkning, Tkr

	Not	2017	2016
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier		59 284	66 498
Summa materiella anläggningstillgångar		59 284	66 498
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga fordringar	8	46 719	42 093
Summa finansiella anläggningstillgångar		46 719	42 093
Summa anläggningstillgångar		106 003	108 591
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	6	25 807	30 961
Kassa och bank		2	7
Summa omsättningstillgångar		25 809	30 968
Summa tillgångar		131 812	139 559
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Balanserat resultat		9 935	9 378
Insatskapital från nya medlemmar		0	0
Årets resultat		18	557
Summa eget kapital	7	9 953	9 935
Avsättningar			
Avsättningar för särskild avtalspension	8	46 719	42 093
Summa avsättningar		46 719	42 093
Skulder			
Långfristiga skulder		200	200
Kortfristiga skulder	9	74 940	87 331
Summa skulder		75 140	87 531
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		131 812	139 559
Ansvarförbindelser och pensionsförpliktelser som inte upptagits bland avsättningar och skulder		0	0
Kapital i överskottsfond hos KPA Pension		416	318
Kapital i överskottsfond hos Skandia Liv		17	0

Kassaflödesanalys, Tkr

	Not	2017	2016
Tillförda medel			
Resultat efter finansiella poster		18	557
Justering för av- och nedskrivningar	3	11 422	11 136
Ökning/minskning avsättningar		4 626	11 365
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		16 066	23 058
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	6	5 154	-9 567
Ökning/minskning kortfristiga skulder	9	-12 391	28 458
Kassaflöde från den löpande verksamheten		8 829	41 949
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	3	-4 208	-30 579
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	8	-4 626	-11 365
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-8 834	-41 944
Finansieringsverksamheten			
Ökning/minskning av långfristiga skulder		0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	0
Årets kassaflöde		-5	5
Likvida medel vid årets början		7	2
Likvida medel vid årets slut		2	7
Förändring av likvida medel		-5	5

Eget kapital,
Mkr**10,0**9,9 Mkr
år 2016Eget kapitals andel av
nettoomsättningen,
%**5,2**5,2 % år
2016Soliditet,
%**7,6**7,1 %
år 2016

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad enligt kommunallagen, lag om kommunal redovisning och i enlighet med rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Materiella anläggningstillgångar

Fordon, inventarier och fastighetsanläggningar med minst tre års ekonomisk livslängd och ett anskaffningsvärde på minst 1,5 prisbasbelopp redovisas som materiella anläggningstillgångar. Anläggningstillgångarna har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Förbundet tillämpar komponentavskrivning. Avskrivningarna för varje enskild delinvestering påbörjas månaden efter anskaffningen.

Följande avskrivningstider tillämpas:

- ▶ Markanläggningar 20 år
- ▶ Fastighetsanläggningar 5-10 år
- ▶ Fordon 8-15 år

- ▶ Övrigt räddningstjänstmaterial 5-10 år
- ▶ Inventarier 3-10 år
- ▶ IT-utrustning 3 år

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp, som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

Avsättningar

Under avsättningar redovisas pensionskuldsökningen för den del av utryckningspersonalen som har rätt till särskild avtalspension, vilket endast berör personal från Norrköpings och Linköpings kommuner.

Pensionsrätten inarbetas löpande och kostnadsförs enligt beräkningar gjorda av förbundets pensionsadministratör. Beräkningarna har skett enligt "Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld - RIPS 17" utarbetat av Sveriges kommuner och landsting.

Vid beräkning av särskild avtalspension har en genomsnittlig pensionsålder på 60 år använts. De personer som kan få särskild avtalspension i förbundet har dock rätt att ta ut pensionen från 58 års ålder. Historiskt har pensionsåldern varit högre än 58 år. Förändring av skulden redovisas i resultaträkningen.

Upparbetad pensionsrätt för personal som vid förbundsbildningen 1 januari 2010 övergick till anställning i Räddningstjänsten Östra Götaland, redovisas och bekostas av respektive medlemskommun.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal där förbundet är leasagare redovisas som operationell leasing (hyresavtal), oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Noter

	2017	2016
NOT 1 VERKSAMHETENS EXTERNA INTÄKTER		
Utbildning	4 781	4 249
Felaktiga automatlarm	8 396	8 838
Avtal, Räddningstjänst, IVPA (I Väntan På Ambulans)	7 033	7 307
Övrig försäljning	2 031	2 717
Övriga bidrag	339	242
Summa	22 580	23 353

NOT 2 VERKSAMHETENS KOSTNADER

Köpta tjänster	14 499	13 062
Personalkostnader	156 850	160 219
Övriga kostnader	30 813	31 303
Summa	202 162	204 584

NOT 3 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Ingående anskaffningsvärde	120 497	89 918
Investeringar under året	4 208	30 579
Utgående anskaffningsvärde	124 705	120 497
Ingående ackumulerade avskrivningar	-53 999	-42 863
Årets avskrivningar	-11 422	-11 136
Utgående ackumulerade avskrivningar	-65 421	-53 999
Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	59 284	66 498

Specifikation per anläggningsslag

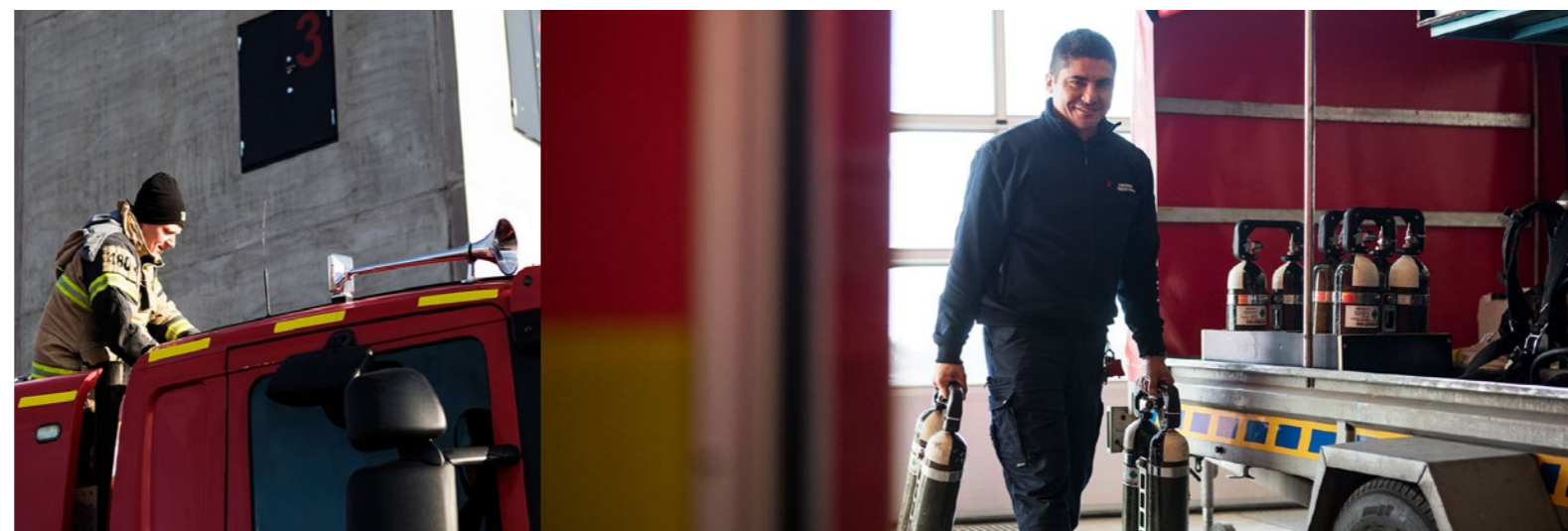
Byggnadsanläggningar	820	1 001
Inventarier	8 185	8 888
Fordon	50 279	56 609
Summa	59 284	66 498

	2017	2016
NOT 4 MEDLEMSBIDRAG		
Grundläggande medlemsbidrag		
Linköpings kommun	86 946	84 763
Norrköpings kommun	77 807	75 409
Söderköpings kommun	9 085	8 986
Valdemarsviks kommun	6 243	6 091
Åtvidabergs kommun	6 978	6 844
Summa grundläggande medlemsbidrag	187 059	182 093
Förändring av upplupna medlemsbidrag för SAP-R-kostnader		
Linköpings kommun	2 438	6 012
Norrköpings kommun	2 188	5 353
Summa	191 685	193 458
NOT 5 FINANSIELLA KOSTNADER		
Bankavgifter	7	7
Räntekostnader	656	529
Summa	663	536
NOT 6 KORTFRISTIGA FORDRINGAR		
Kundfordringar	18 607	24 809
Ingående moms skattefri verksamhet	1 806	1 637
Momsfordran förvärvade inventarier	38	120
Diverse kortfristiga fordringar	230	333
Förutbetalda kostnader	4 047	3 267
Upplupna intäkter	1 079	795
Summa	25 807	30 961
NOT 7 EGET KAPITAL		
Ingående balans	9 935	9 378
Årets resultat	18	557
Utgående balans	9 953	9 935
Varav:		
Struktur- och konjunkturfond	3 000	3 000

	2017	2016
NOT 8 AVSÄTTNINGAR FÖR SÄRSKILD AVTALSPENSION		
Ingående avsättning	42 093	30 728
Pensionsutbetalningar	-2 007	-1 252
Nyintjänad pension inkl ränte- och basbeloppsuppräknings	5 338	10 154
Förändring av löneskatt	1 295	2 463
Utgående avsättning	46 719	42 093
NOT 9 KORTFRISTIGA SKULDER		
Utnyttjad checkräkningskredit	26 538	40 690
Leverantörsskulder	6 292	6 356
Utgående moms	731	416
Personalens skatt och arbetsgivaravgifter	5 235	5 298
Upplupna semesterlöner	8 106	8 643
Upplupen kompledighetsskuld	450	530
Upplupen pensionskostnad	5 137	5 049
Upplupen särskild löneskatt	3 231	1 913
Övriga upplupna kostnader	2 188	965
Förutbetalda intäkter	17 032	17 471
Summa	74 940	87 331

Förbundet innehar en checkräkningskredit med en limit på 75 miljoner kronor hos Internbanken, Norrköpings kommun. Inga pantar eller ansvarsförbindelser är ställda för krediten.

Förbundsdirektionen 2017

Revisionsberättelse 2017

Kenneth Johansson (S), Anna Nilsson (M), Bengt Wastesson (KD), Christer Frey (M), Mira Wedenberg (M), Håkan Liljebäck (S), Yvonne de Martin (C), Lars-Olof Johansson (C), Rutger Starwing (M), Kerstin Nordenberg (M), Tommy Vaske (MP), Mari Hultgren (S), Bertil Eklund (NB). Saknas på bilden gör Thomas Lidberg (S).

Förbundsdirektionen för Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland tillsammans med förbundsdirektören avlämnar denna årsredovisning.

Förbundsdirektion

Mari Hultgren (S) Linköping, ordförande
Håkan Liljebäck (S) Norrköping, vice ordförande
Christer Frey (M) Norrköping

Rutger Starwing (M) Linköping
Kenneth Johansson (S) Söderköping
Bertil Eklund (NB) Valdemarsvik
Thomas Lidberg (S) Åtvidaberg

Förbundsdirektionens ersättare

Lars-Olof Johansson (C) Norrköping
Kerstin Nordenberg (M) Norrköping
Tommy Vaske (MP) Linköping

Yvonne de Martin (C) Linköping
Anna Nilsson (M) Valdemarsvik
Bengt Wastesson (KD) Söderköping
Mira Wedenberg (M) Åtvidaberg

Till: Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland, Norrköpings kommunfullmäktige, Linköpings kommunfullmäktige, Åtvidabergs kommunfullmäktige, Söderköpings kommunfullmäktige, Valdemarsviks kommunfullmäktige.

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet (organisationsnummer 222000-2758) av dess direktion.

Förbundsdirektionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksam-

heten bedrivits enligt de uppdrag, mål och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsordning och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att förbundsdirektionen i Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland i allt väsentligt har bedrivit

verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll är tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som styrelsen uppställt.

Vi tillstyrker, att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Norrköping den 21 mars 2018

Tommy Svensson

Ann-Cathrine Hjerdt

Göran Ekdahl

Birgitta Johansson

Räddningstjänsten
Östra Götaland

www.rtog.se

facebook.com/rtog

instagram.com/raddningstjanstenostragotaland

Räddningstjänsten Östra Götaland
Besök Albrektsvägen 150, Norrköping
Post Albrektsvägen 150, 602 39 Norrköping

Växel 010-480 40 00
Fax 010-480 41 79
E-post info@rtog.se